

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la admiterea demersului Curții de Apel Bălți (în prezent Curtea de Apel Nord) privind strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad pentru judecare în ordine de apel,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Adrian Barbuța împotriva Ecaterinei Arseni, intervenient accesoriu Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la stabilirea paternității și rectificarea actelor,

*(Dosarul nr.2ac-454/24
NR. PIGD 2-21107090-01-2ac-22112024)*

Competența instanței de drept comun la examinarea cauzei. Competența exclusivă de examinare a cauzei nu-i prevăzută de lege. Temeiul de strămutare a cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad este determinată de necesitatea înlăturării oricărei bănuieli rezonabile a imparțialității judecătorilor instanței, ținând cont de calitatea părții în proces. Art.43 alin.(2) lit.f) din Codul de procedură civilă.

26 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, demersul Curții de Apel Bălți (în prezent Curtea de Apel Nord) privind strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad pentru judecare în ordine de apel,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *Judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 05 august 2025, cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Adrian Barbuța împotriva Ecaterinei Arseni, intervenient accesoriu Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, prin care a solicitat stabilirea paternității copilului minor Xxxxxx Xxxxxx față de el și indicarea în Registrul actelor de stare civilă și certificatul de naștere al acestuia, la rubrica „numele tatălui” a numelui său Adrian Barbuța, a fost repartizată pentru examinare în ordine de apel judecătorului Curții de Apel Bălți, Dumitru Corolevschii, care face parte din completul de judecată, în următoarea componentă: Elena Grumeza (președinte), Natalia Chircu și Dumitru Corolevschii (judecători) (f.d.163).

2. Prin încheierea din 13 noiembrie 2024, Curtea de Apel Bălți, în temeiul art.43 alin.(2) lit.f) din Codul de procedură civilă, a transmis Curții Supreme de Justiție prezenta cauză pentru soluționarea chestiunii privind strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad pentru examinarea apelului declarat de Ecaterina Arseni, reprezentantă de avocatul Liliana Bînzari (f.d.177-178).

3. În susținerea strămutării cauzei s-a invocat că, prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 493/31 din 12 septembrie 2024, apelanta Ecaterina Arseni a fost transferată temporar în funcția de judecător la Curtea de Apel Bălți din 23 septembrie 2024, până la ocuparea a 15 funcții de judecător la Curtea de Apel Bălți. În asemenea condiții, este necesară strămutarea prezentei cauze la o altă instanță egală în grad, deoarece în cazul soluționării litigiului de către Curtea de Apel Bălți, ar putea trezi bănuieli de imparțialitate și neobiectivitate la examinarea prezentei cauze din partea magistraților Curții de Apel Bălți.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

4. Art.1 alin. (1) - (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995:

„(1) Puterea judecătorească se exercită numai prin instanța judecătorească în persoana judecătorului, unicul purtător al acestei puteri.

(2) Judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de înfăptuire a justiției, pe care le execută în baza legii.

(3) Judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii.

(4) Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.”

5. Art.20 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(2) La înfăptuirea justiției în cauze civile, judecătorii sînt independenți și se supun numai legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.”

6. Art.32 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțămîntul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătorii în a căror competență cauza respectivă este dată prin lege, cu excepția cazurilor expres stabilite de prezentul cod.”

7. Art.43 alin.(1), (2) lit. f) și alin.(4) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cauza pe care instanța a reținut-o spre judecare, cu respectarea normelor de competență, se soluționează de aceasta în fond, inclusiv în cazul devenirii ei ulterioare de competența unei alte instanțe.

(2) Instanța strămută cauza la o altă instanță dacă:

f) există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces;

(4) Strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin.(2) lit.d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.”

8. Art.III alin.(1), (2) pct.1) și alin.(10) din Legea pentru modificarea unor acte normative (revizuirea hărții judiciare) nr.135 din 13 iunie 2024 (în vigoare 27.12.2024):

„(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor art.I care vizează anexa nr.3 în partea ce se referă la arondarea judecătoriilor Ungheni și Orhei la circumscripția Curții de Apel Nord, care intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi:

1) Curtea de Apel Bălți se redenumeste în Curtea de Apel Nord;

(10) Cererile pe cauzele penale, contravenționale, civile și de contencios administrativ, depuse la instanțele judecătorești reorganizate conform alin.(2) pct.3) din prezentul articol și art.II pct.1 și repartizate spre examinare judecătorilor care activează în sediile vizate, vor fi examinate, în condițiile legii, de către judecătorii cărora acestea le-au fost repartizate până la data intrării în vigoare a prezentei legi.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

9. Prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 493/31 din 12 septembrie 2024, apelanta Ecaterina Arseni a fost transferată temporar în

funcția de judecător la Curtea de Apel Bălți din 23 septembrie 2024, până la ocuparea a 15 funcții de judecător la Curtea de Apel Bălți, motiv din care prin încheierea din 13 noiembrie 2024, Curtea de Apel Bălți, în temeiul art.43 alin.(2) lit.f) din Codul de procedură civilă, a transmis Curții Supreme de Justiție prezenta cauză pentru soluționarea chestiunii privind strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în gard întru examinarea apelului declarat de Ecaterina Arseni, reprezentantă de avocatul Liliana Bînzari, întrucât examinarea acesteia poate trezi bănuieli rezonabile că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de calitatea participanților la proces.

10. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că temeiul de strămutare a cauzei reglementat de art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, constituie un mijloc de asigurare a imparțialității judecătorilor la soluționarea unei cauze civile. Circumstanțele cauzei ar putea servi drept temei pentru a fi considerate că poate fi știrbită nepărtinirea judecătorilor, dacă acestea se referă la instanța de judecată ca instituție publică. În ceea ce vizează calitatea participanților la proces, strămutarea cauzei ar putea avea loc dacă participanții la proces au fost sau se află în anumite legături comune cu toți judecătorii.

11. Faptul că prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 493/31 din 12 septembrie 2024, apelanta Ecaterina Arseni a fost transferată temporar în funcția de judecător la Curtea de Apel Bălți din 23 septembrie 2024, până la ocuparea a 15 funcții de judecător la Curtea de Apel Bălți, constituie în virtutea legii, un temei justificativ de strămutare a cauzei la o altă instanță egală în grad. Or, examinarea apelului declarat de către Ecaterina Arseni, reprezentantă de avocatul Liliana Bînzari împotriva hotărârii din 30 aprilie 2024 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița, de către Curtea de Apel Nord, în situația în care apelanta în prezenta cauză este angajată în funcția de judecător în cadrul instanței și se află în anumite legături comune cu toți judecătorii, ar putea trezi bănuieli rezonabile de imparțialitate și neobiectivitate la examinarea prezentei cauze din partea magistraților Curții de Apel Nord.

12. În atare circumstanțe, pentru a evita orice dubiu privind imparțialitatea instanței la examinarea prezentei cauze, se impune strămutarea cauzei spre o altă instanță egală în grad, pentru judecare în ordine de apel.

13. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, normele procesuale civile instituie mecanisme de garantare a respectării principiului imparțialității instanței investite cu judecarea cauzei, iar, în speță, strămutarea cauzei va contribui la asigurarea respectării nepărtinirii instanței de judecată investite cu judecarea cauzei în ordine de apel.

14. De altfel, prin strămutare, adică prin aplicarea acestui incident procedural, se urmărește garantarea imparțialității judecătorilor și înlăturarea oricărei ingerințe sau influențe asupra activității de îndeplinire a justiției.

15. Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului la acest subiect, se cere ca instanța investită cu soluționarea unei cauze să fie imparțială, ceea ce prezumă în mod normal absența prejudecății.

16. Cu titlu de principiu, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat, cu referire la cauza Padovani c. Italiei (26 februarie 1993, par. 27), că este fundamental ca într-o societate democratică tribunalele să inspire încredere justițiabililor, art. 6§1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale impunând ca fiecare instanță să fie imparțială. Imparțialitatea poate fi apreciată sub diverse aspecte, distingându-se un demers subiectiv, ce tinde a determina ceea ce judecătorul gândește în forul său interior într-o cauză anume și un demers obiectiv, cu scopul de a cerceta dacă acesta a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în privința sa.

17. Din considerentele enunțate, prin prisma dispozițiilor art. 43 alin.(1), (2) lit. f) și alin.(4) din Codul de procedură civilă, în coroborare cu prevederile art.III alin.(1), (2) pct.1), 2) și alin.(10) din Legea pentru modificarea unor acte normative (revizuirea hărții judiciare) nr.135 din 13 iunie 2024 (în vigoare 27.12.2024), Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va admite demersul Curții de Apel Bălți (în prezent Curtea de Apel Nord) cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad și va strămuta la Curtea de Apel Chișinău (actualmente Curtea de Apel Centru) prezenta cauza, pentru judecare în ordine de apel.

18. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art.43 alin.(2) lit.f), alin.(4) și art.269-270 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Strămută de la Curtea de Apel Nord la Curtea de Apel Centru, pentru judecare în ordine de apel, cererea de chemare în judecată depusă de Adrian Barbuța împotriva Ecaterinei Arseni, intervenient accesoriu Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la stabilirea paternității și rectificarea actelor.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă